Адыгэ макъ

№ 71 (19585)
2010-рэ илъэс
БЭРЭСКЭШХУ
МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 16

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИIЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

АлъэкI къагъанэрэп

Урысые Федерацием и Президентэу Дмитрий Медведевым унашъоу ышIыгъэм диштэу Хэгъэгу зэошхом иветеранхэу тикъэралыгъо щыпсэухэрэм илъэсэу тызыхэтым къыкIоцI псэупIэхэр ягъэгъотыгъэнхэ фае. Непэрэ мафэхэм яхъулIэу мы Iофыгъом изэшIохын субъектхэм зэращылъагъэкIуатэрэм фэгъэхьыгъагъ УФ-м и Президент и Полномочнэ лIыкIоу Къыблэ федеральнэ шъолъырым щыIэм игуадзэу Владимир Жуковым тыгъуасэ зэхищэгъэ видеоконференцие. Iофтхьабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэмрэ федеральнэ инспектор шъхьаIэу ЛIыIужъу Адамрэ.

Алексей Петрусенкэм къызэриIуагъэмкIэ, 2005-рэ илъэсым гъэтхапэм и 1-м ехъулIэу псэупIэ зищыкIэгъэ ветеран 46-рэ республикэ учетым хэтыгъ ыкIи ахэм къатефэрэр зэкIэ аратыгъах. Нэужым чэзыум хэуцогъэ ветеранхэм ягумэкIыгъохэр дэгъэзыжьыгъэнхэм пае федеральнэ гупчэм сомэ миллион 53-м ехъу къытIупщыщт, псэупIэхэр зищыкIагъэхэм япчъагъэ нахьыбэ зыхъукIэ ахъщэм хагъэхъощт. УФ-м и Президент къыгъэуцугъэ пшъэрылъхэр Адыгеим щыгъэцэкIагъэ зэрэхъущтхэр А. Петрусенкэм пытагъэ хэлъэу къыIуагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Гъэтхасэхэр апхъых

Республикэм ичIыгулэжьхэм гъэтхэ мэфэ зэкIэлъыкIохэр оялэхэу ыкIи чъыIэхэу зэрэщытхэм къыхэкIэу губгъо IофшIэнхэр игъом тэрэзэу зэшIуахынхэ альэкIырэп. Арэу щытми, сыхьат ошIоу къыхэкIырэм нэсыжьэу агъэфедэзэ, гъэтхэ лэжьыгъэ пасэхэр дэгъоу агъэхьазырыгъэ чIыгум рагъэкIух.

Республикэм мэкъу-мэщымкIэ и Министерствэ къызэритыгъэмкIэ, пстэумкIи мыгъатхэ лэжьыгъэ зэфэшъхьафхэу гектар мини 103-м ехъу апхъын фае, ар гъэрекIо республикэм игубгъохэм ащапхъыгъагъэм нахьи гектар мин 17 фэдизкIэ нахьыб. Ащ щыщэу мэлылъфэгъум и 15-м ехъулIэу гъэтхасэу апхъыгъэр гектар 1654-рэ, ар гъэрекIо ащ фэдэ уахътэм апхъыгъагъэм нахьи гектар мини 8,6-рэ фэдизкIэ нахь макI.

Гъэтхасэхэр тыгъуасэ ехъулIэу анахьыбэу зыщапхъыгъэ районхэр: Красногвардейскэр — гектар 620-рэ, Шэуджэныр — гектар 510-рэ, Джаджэр — гектар 286-рэ.

Мы мафэхэм анахьэу апхъыхэрэр лэжьыгъэ къэзытыщтхэр, зэнтхъыр, горохыр ыкIи шъоущыгъу зыхашIыкIырэ чIыплъыр арых. Тыгъуасэ ехъулIэу республикэм игубгъохэм лэжьыгъэ къэзытыщт культурэхэу гектар 796-рэ, зэнтхъэу гектар 616-рэ, горохэу гектари 180-рэ ащапхъыгъ. Аужырэ илъэсхэм тигубгъохэм арыкIодыкIыгъэ шъоущыгъу зыхашIыкIырэ чIыплъым илэжьыни мэкIэ-макIэу къыфагъэзэжьы. Ащ фэдэ чIыплъ гектар 230-рэ республикэм щапхъыгъ. Тыгъэгъазэм апхъыни апэу Красновагрдейскэ районым щыфежьагъэх, ащ гектари 150-рэ щыхалъхьагъ. Ахэм адакIоу илъэсыбэрэ къэкIырэ уцхэу былымIускIэ агъэфедэнэу гектар 363-рэ апхъыгъ.

ЧIыопсым изытет нахьышIу къэхъунэу, мэфэ фабэхэр къызэлъыкIонхэу аIошъ, чIыгулэжькхэм агъэфедэщт техникэри чылапхъэу ящыкIагъэри зэрагъэгъотыгъэхэшъ, гъэтхасэхэм япхъын псынкIэу ыкIи дэгъоу зэшIуахынымамалэу аIэкIэлъ пстэури фагъэфедэщт.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ Хьаджэрэтбый.

Ветеранхэм IэпыIэгъу афэхъух

Республикэ зэхэщэкIо комитетэу «ТекIоныгъ» зыфиIорэм зичэзыу зэхэсыгъоу тыгъуасэ иIагъэм тхьамэтагъор щызэрихьагъ АР-м и Президентэу ТхьакIущынэ Аслъан.

Апэу зытегущыIагъэхэр ТекIоныгъэм ия 65-рэ илъэс Адыгеир зэрэфэхьазырыр ары. Мыщ фэгъэхьыгъэу къэгущыIагъ АР-м IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэхэмрэкIэ иминистрэу Наталья Широковар. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, джырэ лъэхъан Хэгъэгу зэошхом иветеран нэбгырэ 13 433-рэ республикэм щэпсэу. Ахэм яфэIо-фашIэхэр шапхъэхэм адиштэу зэшIохыгъэнхэм пае министерствэм Iофтхьэбзэ гъэнэфагъэхэр зэрехьэх. УФ-м и Президентэу Дмитрий Медведевым унашъоу ышIыгъэм диштэу псэупIэ зимыIэ ветеранхэу 2005-рэ илъэсым гъэтхапэм и 1-м ехъулIэу чэзыум хэуцуагъэхэм зэкIэми IэпыIэгъу афэхъугъэх, ащ сомэ миллион 30-м ехъу пэIуагъэхьагъ. Нэужым учетым хэуцоогъэ нэбгыри 168-мэ джыдэдэм Iоф адашIэ. Ахэм апае федеральнэ гупчэм ахъщэ тедзэу сомэ миллион 53-рэ республикэм къыфитIупщыщт. Джащ фэдэу Хэгъэгу зэошхом иветеран нэбгырэ 400-м ехъумэ яунэхэм гъэцэкIэжьынышхохэр ящыкIагъэу министерствэм зыкъыфагъэзагъ, джы ащ изэшIохын дэлажьэх.

ТекIоныгъэм икъыдэхын фэбэнэгъэ ветеранхэм сыд фэдэрэ лъэныкъокIи IэпыIэгъу афэхъугъэнир пшъэрылъ шъхьаIэхэм ащыщэу ТхьакIущынэ Аслъан къыгъэнэфагъ. Министерствэхэм, ведомствэхэм, комитетхэм, нэмыкI къулыкъухэм мы лъэныкъомкIэ къатефэрэр шIокI имыIэу агъэцэкIэн зэрэфаем игугъу къышIыгъ.

Мы Iофыгъом епхыгъэу нэужым къэгущыIагъэх АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэ игуадзэу Надежда Кабановар, АР-м культурэмкIэ иминистрэ игуадзэу Нафиса Васильевар, АР-м лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу ЖакIэмыкъо Вячеслав, АР-м ныбжьыкIэ IофхэмкIэ и Комитет ипащэу Кърэтэбэнэ Мыхьамодэ.

АР-м и Президент пшъэрылъэу къафигъэуцугъэм диштэу Хэгъэгу зэошхом фэгъэхьыгъэ саугъэтхэу, мемориальнэ комплексхэу республикэм итхэм язытет уплъэкIугъэным ыкIи ахэр гъэкIэжьыгъэнхэм алъэныкъокIэ Iофхэр зэрэлъыкIуатэрэм къытегущыIагъ АР-м культурэ кIэнхэр къэухъумэгъэнхэмкIэ ыкIи гъэфедэгъэнхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ ипащэу ЦIыпIынэ Рустем.

МэфэкIэу къэблагъэрэм тикъэралыгъо щыпсэурэ цIыфхэмкIэ мэхьанэшхо иIэу зэрэщытыр, а мафэр нэбгырэ пэпчъ зэригъэлъапIэрэр ТхьакIущынэ Аслъан къыхигъэщызэ, ащ ифэшъуашэу пэгъокIыгъэн зэрэфаер къыIуагъ.

(Тикорр.).

2010-рэ илъэсым иятIонэрэ мэзих гъэзеткIэтхэгъур макIо!

«АДЫГЭ МАКЪЭМ» ИНЫБДЖЭГЪУ ЛЪАПIЭХЭР!

Федеральнэ почтэм икъутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм иотделениехэм, ООО-у «Адыгея-Интерсвязь» зыфиIорэм икиоскхэм ыкIи «Адыгэ макъэм» иредакцие дэжь щыт киоскым лъэпкъ гъэзетыр мэзихрэ къышъуфэкIоным фэшI мыщ фэдэ уасэхэмкIэ почтэм иотделениехэм шъуащыкIэтхэн шъулъэкIыщт:

— индексэу 52161-р зытетэу тхьамафэм 5 къыдэкIырэ гъэзетэу нэкIубгъуий хъурэм — **сомэ 399-кIэ;**

— индексэу 52162-р зытетым (фэгъэкIотэныгъэ зиIэхэм апае) — **сомэ 380-рэ чапыч 88-кIэ;**

— индексэу 14289-р зытетэу **тхьамафэм зэ къыдэкIырэ бэрэскэшхо номерэу телепрограммэр зыдэлъыщтым — соми 150-кIэ.**

«Адыгэ макъэм» иредакцие дэжь щыт киоскым тигъэзет къыщишъутхыкIын шъулъэкIыщт **соми 138-кIэ.** (Мыщ щыкIатхэхэрэм ежь-ежьырэу гъэзетыр киоскым чIахыжьызэ ашIыщт);

ООО-у «Адыгея-Интерсвязым» икиоскхэм шъуащыкIэтхэн шъулъэкIыщт **соми 150-кIэ;**

Корпоративнэ шIыкIэм тетэу къалэу Мыекъуапэ дэт хьызмэтшIапIэхэм, организациехэм, учреждениехэм гъэзет **экземпляр 15-м къыщымыкIэу ащыкIатхэхэрэм — сомэ 200-кIэ.**

ШЪУКIАТХ ЛЪЭПКЪ ГЪЭЗЕТЫМ!

ПенсиехэмкIэ фондыр ветеранхэм афэлажьэ

УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Адыгэ республикэ Къутамэ бэшIагъэу шэнышIу фэхъугъ тиреспубликэкIэ апэрэхэм ащыщэу зы мэфэ лэжьапкIэ Адыгэ республикэ фондэу «ТекIоныгъэм» фэгъэкIогъэныр. Ар бгъэшIэгъонэу щытэп, сыда пIомэ заом хэлэжьагъэхэм, фронтым Iутыгъэхэм ыкIи тылым щылэжьагъэхэм лъытэныгъэ афэшIыгъэныр тыдэкIи шэны зэрэщыхъугъэм къыхэхъожьы ПенсиехэмкIэ фондым щылажьэхэрэм япрофессиональнэ IофшIэн мэхьанэу иIэри. Пенсиехэр ыкIи социальнэ тынхэр ветеранхэм алъыгъэIэсыгъэнхэр агъэцакIэзэ, пстэуми анахь лъэшэу ахэм зэхашIэ а цIыф купым фэгумэкIыгъэн фаеу зэрэщытыр.

Мары текIоныгъэр къызыдахьыгъэр илъэс 65-рэ зэрэхъурэр къызыщыблэгъагъэм ехъулIэу, ПФР-м и Къутамэ — учреждением иофис шъхьаIэ ыкIи ащ епхыгъэ чIыпIэ гъэIорышIэпIи 9-м ащылажьэхэрэм фондэу «ТекIоныгъэм» сомэ мин 77,9-рэ фагъэхьыгъ. КъэIогъэн фае мэфэкIым епхыгъэ Iофыгъоу ПФР-м иорганхэм зэрахьэхэрэр ащкIэ ухыгъэ зэрэмыхъурэр.

Юбилеим ехъулIэу ветеранхэм сомэ минитф ыкIи сомэ мин зырыз хъурэ зэтыгъо ахъщэ тынхэр ятыгъэнхэм ехьылIэгъэ спискэхэмрэ ахъщэр ятыгъэным ищыкIэгъэ документхэмрэ ПФР-м ичIыпIэ органхэм гъэтхапэм агъэхьазырыгъагъэх. Джы пенсиехэм ягъусэу а ахъщэ тыныр ветеранхэм алъагъэIэсы. Адыгеим зэкIэмкIи юбилеим ехъулIэу зэтыгъо ахъщэ тын зыщаратыщтхэр нэбгырэ 13746-рэ мэхъух. А Iофым сомэ миллион 33-рэ мини 176-рэ пэIухьащт.

Ащ нэмыкIэу, ТекIоныгъэм ия 65-рэ илъэс фэгъэхьыгъэ юбилейнэ медальхэр ветеранхэм атыжьыгъэнхэ пшъэрылъыр ПФР-м ипащэхэм гъэтхэпэ-мэлылъфэгъу мазэхэм зэшIуахыгъ. ТапэкIэ джыри шIэгъэн фаеу щыIэр макIэп: Адыгэ Республикэм и Президент заом хэлэжьагъэхэм зэрафэгушIорэ открыткэхэр алъыгъэIэсыгъэнхэ, ТекIоныгъэм и Мафэ ехъулIэу зипэшы зэрэхъугъэу, ветеранхэм материальнэ IэпыIэгъу ятыгъэн, заом хэлэжьагъэхэм мэфэкI шIыкIэ зэIукIэгъухэр адэшIыгъэнхэ, республикэм щызэрахьащт мемориальнэ ыкIи мэфэкI Iофыгъохэм ахэлэжьэгъэн фае.

ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ ипащэу Къулэ Аскэрбый къызэриIуагъэмкIэ, пшъэдэкIыжьышхо ахэлъэу юбилей мэфэкIым ехьылIэгъэ Iофыгъохэу республикэм щызэрахьащтхэм зипэщэ учреждением иIофышIэхэр ахэлэжьэщтых.

ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ ипресс-къулыкъу.

ТыфэгушIо!

Дэрбэ Хъусен Сахьидэ ыкъом ыныбжь илъэс 70-рэ зэрэхъурэм фэшI тыгу къыддеIэу тыфэгушIо. Псауныгъэ пытэ иIэу, игухэлъхэр къыдэхъухэу, илъфыгъэхэм, икъорылъф-пхъорэлъфхэм адэтхъэжьэу, илъэс бэдэдэрэ ташъхьагъ итынэу тыфэлъаIо.

ЗимэфэкIым икIасэхэр, ишъхьэгъус, ышыхэр, ышыпхъухэр, иныбджэгъухэр.

«Еплъ ыкIи егупшыс»

Джащ фэдэ девиз зыфашIыгъэ мэзэ Iофтхьабзэу (акциеу) наркоманиемрэ ешъоныэмрэ апэуцужьыгъэным фэгъэхьыгъэр Мыекъопэ районым щэкIо. Ащ кIэщакIо фэхъугъэр зыныбжь имыкъугъэхэм япхыгъэ Iофыгъохэм яззэхэфын фэгъэзэгъэ комиссиемрэ район администрацием ныбжьыкIэ IофыгъохэмкIэ иотделрэ. Мэзэ Iофтхьабзэм изэхэщэнкIэ мыхэм IэпыIэгъу афэхъугъ Урысыем и ФСКН Краснодар краимкIэ и Регион гъэIорышIапIэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и Къутамэ.

Наркоконтролым иIофышIэхэм акцием хэлажьэхэрэр ягъусэхэу ащ хэ районым ит псэупIэхэм культурэм и Унэу, кинотеатрэу, еджапIэу адэтхэм ыкIи Мыекъопэ телевидением игъэхьазырыгъэ къэгъэлъэгъонэу «Антидоза» зыфиIорэр къащагъэлъагъо. Республикэм щыхъугъэ-щышIагъэхэм атехыгъэ телефильмэм зеплъыхэрэм ыуж ныбжьыкIэхэм зэдэгущыIэгъу адыряIэ, яупчIэхэм джэуапхэр аратыжьы.

Мыщ фэдэ «киноурокхэр» ащыкIуагъэх поселкэхэу Тульскэм, Каменномостскэм, Краснэ Улькэм, станицэ зэфэшъхьафхэм.

Урысыем и ФСКН Краснодар краимкIэ и Регион гъэIорышIапIэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и Къутамэ ипресс-къулыкъу

Лажьэ иIэу судым ыгъэунэфыгъ

Сабый ибэхэр зыщаIыгъ Адыгэ республикэ еджэпIэ-интернатым идиректорыгъэу Хьамырзэкъо Тимур УФ-м иуголовнэ Кодекс ия 159-рэ статьякIэ (гъэпцIагъэ зыхэлъ бзэджэшIагъ) мэлылъфэгъум и 13-м Шэуджэн район судым ыумысыгъ.

Судым зэригъэунэфыгъэмкIэ, сабый ибэхэм апае гъомылапхъэм пэIухьащт бюджетнэ ахъщэу сомэ мини 118-м къехъоу интернатым къыфатIупщыгъэр ащ ытыгъугъ.

Судыр зыщэIэм Т. Хьамырзэкъом лажьэ иIэу зилъытэжьыгъэп, еджапIэм гъэцэкIэжьынхэр ешIылIэгъэным пае ахъщэр ыгъэфедагъэу къыIуагъ. Ау прокурорым ащ нэмыкI еплъыкIэ фыриIагъ. ЕджэпIэинтернатым гъэцэкIэжьынэу рашIылIагъэхэм апэIухьащт мылъкур федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм къызэратIупщыгъэр къизыIотыкIырэ тхыгъэхэр судым IэкIигъэхьагъ.

Судым унашъоу ышIыгъэм диштэу Хьамырзэкъо Тимур тазыр пымылъэу илъэси 4 хьапс условнэу тыралъхьагъ, илъэсрэ ныкъорэм къыкIоцI гъэсэныгъэмкIэ къэралыгъо учреждениехэм пэщэ IэнатIэ ащиIыгъын фитыщтэп.

Мы унашъом джыри закон кIуачIэ иIэгоп, арышъ икIэрыкIэу Iофым хэплъэжьынхэ алъэкIыщт.

Шэуджэн районым и Прокуратур.

ХЭБЗЭ ШАПХЪЭХЭР зыукъохэрэр къахэкIыгъэх

ПсаунгъэмкIэ зиягъэ къэкIорэ наркотикхэм, шъон пытэхэм, тутыным аужырэ лъэхъаным ныбжьыкIэхэр нахь къаигъэу апыщагъэхэ хъугъэ. Ахэм япчъагъэ зэрэхахъорэр тиобществэ зыгъэгумэкIырэ Iофыгъо шъхьаIэхэм ащыщ. ГухэкI нахь мышIэми, тигъогухэм къатехъухьэрэ авариехэм, бзэджэшIагъэу зэрахьэхэрэм, нэмыкI мыхъо-мышIагъэхэм ар лъапсэ афэхъу, джащ фэдэу тилъэпкъ хахъоу фэхъурэм къыкIырагъэчы. Щысэхэм уалъыхъужьынэу щымытэу, АР-м и МВД къытырэ къэбархэми Iофыр ащ зэрэтетыр нафэ къытфашIы.

Мы тхьамыкIагъом тищыIэныгъэ зызэрэщиушъомбгъурэм ыгъэгумэкIыхэзэ тикъэралыгъо законхэр, хэбзэ унашъохэр щаштэх. Ахэм ащыщ «Пивэмрэ ащ ылъапсэ тетэу къагъэхьазырырэ шъонхэмрэ зырызыщэ шIыкIэм тетэу IугъэкIыгъэнхэм ыкIи гъэфедэгъэнхэм ехьылIагъ» зыфиIорэ Федеральнэ законэу N 11-р зытетэу 2005-рэ илъэсым гъэтхапэм и 7-м къыдэкIыгъэр. Мы законым зыныбжь имыкъугъэхэм шъон пытэ лъэпкъхэр аращэнхэ фимытхэу егъэнафэ.

Арэу щыт нахь мышIэми, щыIэныгъэм нафэ къызэрэщыхъурэмкIэ, сатыушIхэм ахэтых продукциеу ащэрэр нахьыбэу зэрэIуагъэкIыщтым дихьыхыхэзэ а шапхъэхэр зыукъохэрэр. Ащ фэдэ хэбзэукъоныгъэхэр зезыхьэрэ сатыушIхэр къыхэгъэщыгъэнхэм ыкIи административнэ пшъэдэкIыжь ягъэхьыгъэным иIофыгъохэр хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ органхэм зэрахьэх. Ахэм къыхагъэщырэ хэбзэукъоныгъэхэмкIэ протоколхэу зэхагъэуцуагъэхэм атехыгъэу пшъэдэкIыжь зыхьын фэе цIыфхэм тазырхэр УФ-м и «Роспотребнадзор» и ГъэIорышIапIэу АР-м щыIэм атырелъхьэх.

Тызхэхьэгъэ 2010-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ иорганхэм уплъэкIунхэу Мыекъопэ районым щызэхащэгъагъэхэм Федеральнэ законым ишапхъэхэр зымыгъэцакIэхэрэр сатыушIхэм зэрахэтхэр къагъэлъэгъуагъ. Ахэм ащыщхэм кIэкIэу такъыщыуцут.

2010-рэ илъэсым щылэ мазэм и 21-м станицэу Кужорскэм дэт тучанэу ПО-у «Тульское» зыфиIорэм ищакIоу Т. Усенкэм зыныбжь имыкъугъэм пивэ лъэпкъэу «Майкопскэр» зэрырищагъэр уплъэкIуакIохэм агъэунэфыгъ. ЩакIом административнэ хэбзэукъоныгъэхэмкIэ Кодексым ия 4-рэ Iахь зэриукъуагъэм пае сомэ 2000 тазырэу тыралъхьагъ.

Щылэ мазэм и 28-м станицэу Даховскэм дэт тучанэу ООО-у «Доверие» зыфиIорэм иIофышIэу В. Бессарабовам зыныбжь имыкъугъэ кIалэу щапIэм къычIэхьагъэм зы пивэ бэшэрэб зэрэрищагъэр хэбзэухъумэкIо органхэм ялIыкIохэм къыхагъэщыгъ ыкIи хабзэу щыIэм тетэу сомэ 2000-кIэ агъэпщынагъ.

УФ-м и Правительствэ ыгъэнэфэгъэ унашъоу номерэу 55-р зытетым тутыныр щапIэхэм зэрэщащэнэу щыт шапхъэхэр къыдыхэлъытагъ. А унашъор республикэм зэрэщагъэцэкIэжьырэр милицием иIофышIэхэм ауплъэкIу. Джащ фэдэу Красногвардейскэ районымкIэ селоу Белэм унэе предпринимателэу С. Даниловам зыныбжь имыкъугъэ кIалэм сомэ 18 зыуасэ тутын пачкэ рищагъэу къыхагъэщыгъ, ащ пае тазырэу сомэ 1000 тыралъхьагъ. Мы село дэдэм дэт павильонэу «Олеся» зыфиIорэми ыпэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ хэбзэукъоныгъэ зезыхьэгъэ предпринимателэу Н. Мирошниченкэм кIэлэ Iэтахъом тутын зэрэрищагъэр агъэунэфи сомэ 1000-кIэ агъэпщынагъ.

Мы къэтхыгъэ щысэхэм анэмыкIэу, фэшъхьаф тучанхэми шапхъэхэр ащаукъуагъэхэу милицием иIофышIэхэм къыхагъэщыгъэх. Ащ фэдэ уплъэкIунхэр тиреспубликэ инэмыкI чIыпIэхэми ащызэхащэхэзэ ашIыщт.

ЕЛБЭШЭ Руслъан.

ЛIАКЪОМ КЪЫРЫКIУАГЪЭР

Хьэшъаукъомэ сащыщ

ТилIакъокIэ Хьэшъаукъохэр аIозэ къытэджэх, мырэущтэуи аIо — Хьэшъаукъо хьаджэр. Хьаджэр зыкIыпагъэхьажьырэр Чабэм зэрэкIогъагъэр арэу къысшIошIы. Сыкъызтегущыiэрэр сятэжъ ят, ыцIэ шъыпкъэр Исмел.

Исмелэрэ ишъхьэгъусэрэ къуищырэ пхъуиплIырэ яIагъ. Ыкъомэ ацIагъэхэр: Заурбэч, Махьмуд, Ибрахьим. Сэ сятэжъ Тхьаркъохъо Заурбэч Исмелэ ыкъу. СилIакъо ехьылIагъэу мэкIэ дэд сшIэщтыгъэр, ау цIыфмэ, гъунэгъу лIыжъ зэе-тIуаеу зэо ужым тичылэу Гъобэкъуае, нэмыкI къуаджэхэм адэсыгъэхэм къаIотэжьхэу бэкIаехэр зэхэсхыгъэх. СилIакъоу Хьэшъаукъомэ къахахьэщтыгъэхэу, анахьэу сятэжъэу Заурбэч зышIэщтыгъэхэм саIукIэу хьугъэ.

Апэу зигугъу къэсшIыщтыр сятэжъ дэгъоу зышIэщтыгъэу, къытпэгъунэгъу къуаджэу Къунчыкъохьаблэ щыщэу Чэсэбый ХьакIмафэ къыIотэжьэу зэхэсхыгъэ къэбарымэ ащыщ. 1972 — 1973-рэ илъэсхэм Iоф щысшIэщтыгъэ колхозэу Лениным ыцIэ зыхьэу къуаджэу Гъобэкъуае дэтыгъэм. А лъэхъаным шэпхъэ гъэнэфагъэм тетэу хабзэм ептынепщэн фэе лэжьыгъэ, лы, щэ зыфэпIощтхэр пIэльэ гъэнэфагъэм тегъэпсыкIыгъэу бгъэцэкIэнхэ фэягъэ. Колхозым пае былымхэр къэсщэфынхэу пшъэрылъ къысфашIыгъ, шоферэу ГъукIэлI Хьисэ къысапхыгъ. Мыщ дэжьым къыхэзгъэщы сшIоигъу былымэу къэтщэфыхэрэм зыкIи кIапсэ атырамылъхьагъэу Iэлхэу бэу зэрахэтыгъэр. Ахэр къэуубытынхэшъ, унагъо пэпчъ иер шъхьафэу пщэчынышъ, машинэм ибгъэуцожьынхэр, зыщагъэпщэрыщтхэ фермэм нэбгъэсынхэр Iоф псынкIагъэп.

Джащ фэдэу былымщэф къытпэгъунэгъу къуаджэу Къунчыкъохьаблэ тыкIуагъ. Тучанэу чылэгум итым пэмычыжьэу щыс унагъомэ таIухьэу, былым зыщэнэу зиIэмэ такIэупчIэу едгъэжьагъ. Бэрэ пэмылъэу унагъоу тызIухьагъэм лIы лъэпэ-лъэгэ нэгуихыгъэу къикIыгъэр къытпэгъокIыгъ «шъукъеблагъэр» ыпэ итэу. Ащ былым тщэфынэу тыкъызэрэкIуагъэр етIуагъ.

— Ари дэгъу, Алахьым шъуимурад къыжъудегъэхъу ыIуи, ащ пыдзагъэу тыкъыздикIырэм къыкIэупчIагъ. Гъобэкъуае тызэрэщыщыр етIуагъ. УпчIэр лъэкIуатэ: «ЛIакъокIэ хэтмэ шъуащыщ?» ЕсIуагъ Хьэшъаукъомэ сызэращыщыр. Ежьыри Чэсэбыймэ зэращыщыр, ХьэкIмаф зэрицIэр къысиIуагъ.

— Хэт узыкъор?

— Сятэ Зэчэрый ыцI, сятэжъ Заурбэч.

— О-уиу, уятэжъ Хьэшъаукъо Заурбэч дэгъу дэдэу сшIэщтыгъэ. Гъобэкъуаерэ Къунчыкъохьаблэрэ егъашIи зы чылэм фэдэу тызэхэт, тикъини тихьэри зэдэтэIэты. Тызычыл пIоми хъущт.

Уятэжъ Заурбэч ехьылIагъэу сшIэрэр бэ. Ар лIы инэу, теплъэ дахэ иIэу, гъэретышхо хэлъэу щытыгъ. ЦIыф Iушыгъ, гукIэгъушхо хэлъыгъ. Бэмэ ишIуагъэ аригъэкIыщтыгъ. Заурбэч иунагъо мэкъу-мэщым пылъыгъ. Чыгур дэгъоу алэжьыщтыгъ. Былымэу иIагъэр багъэ. Чэм, шкIэхъужъ тегъэпсыхьагъэхэр, шыби, мэлишъэ пчъагъи иIагъ. Ежь Заурбэч шъхьафэу тачанкэ тегъэпсыхьагъэ, шыонэзэтель зекIо рыкIоу иIагъэх. Тенэч фыжь тельэу унэ шъуищагу дэтыгъ. ХьакIэщыр, хьалыгъу гъэжъапIэр, хьамбархэу лэжьыгъэр зэрылъыщтыгъэхэр, былымхэр зычIэтыщт къакъыр иIыхьэхэр щагум дэтыгъэх.

ХьакIмафэ къэбарыр лъегъэкIуатэ: Хьэшъаукъомэ почтитIу аIыгъыгъ. Зыр къуаджэу Аскъэлае дэс Тхьаркъохъо Исхьакъ ищагу дэтыгъ, ар зыгъэIорышIэщтыгъэр Заурбэч ыкъо нахьыжъэу Аюб. ЯтIонэрэ почтэр Гъобэкъуае щыIагъ, ар зыIэ илъыгъэр Заурбэч иурыс благъэу станицэу Рязанскэм щыщыгъ.

— Нахьыпэм джэгумэ нахь ягугъущтыгъэх, цIыфыбэ ахэлажьэщтыгъ, къоджэ зэгъунэгъумэ къарыкIхэти кумэ арысхэу, шыухэу бэ джэгу зиIэм къекIуалIэщтыгъэхэр, — еIо ХьакIмафэ. — Шъозэбэн, шыгъачъэ щызэхащэщтыгъэх. Джащ фэдэ джэгур шэпхъэ гъэнэфагъэм тетэу, акъыл хэлъэу зепщэным, унагъоу хьярыр зиIэр бгъэрэзэным апае куп зэхахьэм ащ фэдэ цIыфхэр къыщагъэлъагъощтыгъэх. А къагъэлъэгъуагъэмэ Заурбэч ренэу ахагъафэщтыгъэ. Джы шъо шъуиIоф шъуфежьэжьын шъуIомэ шъуфит, — еIо ХьакIмафэ. — Сэ джыри Заурбэч ехьылIагъэу къэбар горэхэр сэшIэх.

Сэ есэIо сыпсаумэ сыкъэкIонышъ, къэбарым пытыдзэжьынэу.

А мафэм былым заулэ къэтщэфи къэтщагъ.

СIуагъэр згъэшъыпкъэжьын фаети, бэ темышIэу ХьакIмафэ дэжь сызэкIом къэбарэу сятэжъ Заурбэч ехьылIагъэу къысфиIотагъэмэ ащыщ джы къэстхыщтыр.

— Гъобэкъуае, — еIо Чэсэбый ХьакIмафэ, — унагъо горэм щыриIагъ нысэщэ джэгу. Зэрэхабзэу, джэгум чылэм щыщхэми, нэмыкI къуаджэхэм къарыкIыгъэхэми кумэ арысхэу, шыухэу бэ къекIолIэгъагъэр. Джэгури дэгъоу кIуагъэ. Шыгъачъи, шъозэбэни щыIагъэх. Джэгур аухыгъ, унагъоу ар зышIыгъэм ылъэныкъокIэ къэгущыIагъэм къыхигъэщыгъ къекIолIагъэхэу зиIахьышIу хэзышIыхьагъэмэ зэрафэразэр.

Нахьыбэр дэкIыжьыгъ. Ау ку заули, кумэ арыс кIэлакIэхэри, шыу купи къэнагъэх. ТIэкIу зытешIэм джэгур рагъэжьэжьыгъ. Зы мафэ тешIагъ, мэфитIу тешIагъ, загъэпсэфызэ джэгур лъагъэкIуатэ. Нахьыпэм унагъоу хьярыр зиIэм фэдэ къабзэу иIахьылхэри игъунэгъухэри хьярым хэлажьэщтыгъэх. ХьакIэхэр ягъунэгъумэ яунэхэм арысыщтыгъэх, защагъэпсэфыщтыгъэ. Шыхэм ящытыпIи, ягъэшхэни афэсакъыщтыгъэх. КIэкIэу къэпIон хъумэ, унагъоу джэгур зышIыгъэми хьаблэми гумэкIыгъо яIэ хъугъэ. ЕгъэжьапIэ зиIэм ухыжьыпIи иIэн фае. УнагъомыIощтыр ышIэрэп. Тхьаркъохъо Заурбэч макъэ егъэIугъэн фае зыIонхэр гъунэгъухэм къахэкIыгъэх, унагъоу хьярыр зихьярыми адыригъэштагъ.

Шыоу аIофытагъэм унагъоу джэгур зиIагъэр зыгъэгумэкIырэ Iофым Заурбэч щигъэгъозагъ. Заурбэч итэчанкэ исэу зыкъаригъэщагъ, джэгум мэкъэ Iэтыгъэ кIэ кIэлакIэу чэф зиIэхэр зэрэщызэдэгущыIэхэрэри зэхихыгъ. Хьаблэм нэжъ-Iужъэу хэсхэми унагъоу хьярыр зиеми Заурбэч ишIошI ариIуагъ. Купыми къыдырагъэштагъ. ЛъагакIохи къащагъ гъоур. Нахьыпэм чылагъо пэпчъ иIагъ гъоу-мэкъэгъэIу. НыбжьыкIэ купым унагъоу джэгур зышIыгъэм зэриухыгъэр, хьярыр зихьярыр зэрафэразэр агурагъэIуагъ ыкIи зэбгырыкIыжьыгъэх.

Фэшъхьаф къэбарэу бэмэ къаIотэжьэу зэхэсхыгъэм джы зыфэзгъэзэщт. Тихьэблэ лIыжъэу Заурбэч пэгъунэгъоу щысыгъэми, Заурбэч ыкъо анахьыжъэу Аюбэ ишъхьэгъусэ Зэхьирэти къаIотэжьэу ар зэхэсхыгъагъэ.

ГъукIэлI Юныс динлэжьыным бэрэ фэгъэзэгъагъ, ефэндэу Гъобэкъуае Iоф щишIагъ. Цыф Iушэу, зэфагъэ, шъыпкъагъэ хэлъэу щытыгъ. Унэгъуабэмэ якьин адиIэтыгъ, цIыфхэр фэразэхэу идунай ыхъожьыгъ 2001-рэ илъэсым.

Юныс къызэриIожьыгъэмкIэ, кIэлитIу нэмыкI чIыпIэ къикIыхи Гъобэкъуае къэкIуагъэх щылъэIонхэу, лэжьыгъэ фаехэу. А илъэсым огъушхом лэжьыгъэхэр ыгъэкIодыгъагъэх. КъэкIонхэ зэхъум Тхьаркъохъо Заурбэч зышIэу кIалэхэр къыздикIыгъэ чылэм щыщым къариIуагъ лъэIоным фемыжьэхэзэ Заурбэч зыIуагъэкIэнышъ, къадикIухьанэу елъэIунхэу. Арэущтэуи кIалэхэм ашIыгъ. Заурбэч кIэупчIэхи ищагу къыIухьагъэхэти, ригъэблэгъагъэх ихьакIэщэу щагу гузэгум итыгъэм. КIалэмэ ягухэлъ къыфаIотагъ Заурбэч.

— ШъукъэзгъэкIогъэ лIэу зыцIэ къешъуIагъэри сэшIэ, — къариIуагъ Заурбэч. — Пчыхьэм хьаблэм щыщхэми макъэ язгъэIун.

Чэщым хьакIэхэр ымыгъэзэщэу щигъэсыгъэх, ылъытагъэх. Пчэдыжьыми Iанэр унэм къырахьагъ самоварэу щай стыр зэрытри кIыгъоу. Хьаблэм щыщхэу нэбгырэ зытIуи хьакIэмэ адэжь къихьагъэх. Шхагъэх, Iанэри рахыжьыгъ. Заурбэч кIэлитIумэ зафигъази ариIуагъ тыгъуасэ къаIуагъэр зэкIэ зэриштэрэр.

— Сэ мыгъэ Алахьым сыфэраз, лэжьыгъэ дэгъу сыугъоижьыгъэ, силэжьыгъэлъэмэ арыз, — ыIуагъ ащ. — Аущтэу лэжьыгъэ сиIэу сылъэIоныр къезгъэкIурэп.

КIалэмэ къяджи кур къызэкIашIи, дзыоу кум ифэщтыр, шымэ ащэн алъэкIыщтыр къыралъхьи, кIэлитIур шы зырызмэ атесхэу коу лэжьыгъэр зэрылъыр агъэкIотэжьынэу ариIуагъ. Коу коц дзыохэр зэрылъыр къагъэуцугъ хьакIэщ пашъхьэм, кIалэхэри шы зырызмэ къатетIысхьагъэх, гъогу гъомылэр, псэу зэшъощтхэр кум къыралъхьагъэх. Ащ ыужым Заурбэч хьакIэ кIэлитIумэ зафигъази афэлъэIуагъ Алахьым дахэу нигъэсыжьынхэу, лэжьыгъэу ащэрэр ашъхьапэ хъунэу, гъогумафэ техьажьынхэу. Кур зыщежьэщтым гъунэгъумэ ащыщ горэ Заурбэч къеупчIыгъ коу зэращэрэм рыкIощтымкIэ. Заурбэч цIыфэу щытмэ зыкъафигъази къариIуагъ: «КIалэмэ ясIогъах, куи ши Алахьым ашъхьапэ ышIынхэу, сэ сырыраз, сичылэу Гъобэкъуае цIыфэу дэсымэ ацIэкIэ ясэты». Джащ фэдагъ сятэжъ Заурбэч.

ТХЬАРКЪОХЪО Ахьмэд.
Гъобэкъуай.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКIЭ

Театрэр Успенскэм зыщэIэм...

Адыгэ культурэм ифестивалэу Краснодар краим щыкIуагъэм ти Лъэпкъ театри чанэу хэлэжьагъ. БлэкIыгъэ бэрэскэшхом Успенскэ район гупчэм культурэм и Унэу дэтым хьакIэхэм къащыпэгъокIыгъэх, рагъэблэгъагъэх, пчыхьэ реным анаIэ къатетыгъ. Культурэм и Унэ зэтегъэпсыхьагъэ чIыпIэ нэкI имыIэжьэу цIыфхэр чIиз хъугъэ. Ежь Успенскэм щыпсэухэрэм афэшъхьафэу районым икъуаджэхэу Шъхьащэфыжьи, Бэчмызаий, Кургъукъоий къарыкIыгъэхэр ахэтых, Лъэпкъ театрэм испектаклэ еплъынхэу ягуапэу къекIолIагъэх.

ЗэлъашIэрэ артистэу Зыхьэ Заурбый ыгъэуцугъэ спектаклэу «Шъузабэхэр» къагъэлъэгъуагъ. Пьесэр зытхыгъэ артистэу ыкIи драматургэу Мурэтэ Чэпай, Ацумыжъ Тембот, Джолэкъо Рэщыд, Бэгъушъэ Анзор, Батыжъ Фатим, Болэкъо Аминэт, Нэхэе Мэрджанэт, Джымэ Зарем, Хьакъуй Андзаур спектаклыр къашIыгъ, купкIэу хэлъыр алъагъэIэсмэ ашIоигъоу егугъугъэх.

АдыгабзэкIэ къагъэлъэгъогъэ спектаклыр къагурыIоным, зэхашIэным апае синхронэ зэдзэкIын шIыкIэр театрэм ыгъэфэдагъ.

Спектаклэ ужым районым ипащэ игуадзэу Татьяна Никифоровар, Успенскэ къоджэ псэупIэм ипащэу Геннадий Рудолеановыр, культурэмкIэ районым иотдел ипащэу Любовь Бутенкэр театрэм зэрэфэразэхэр кIагъэтхъэу, агу зэрэрихьыгъэр къахэщэу гущыIэ дахэбэ къаIуагъ. «Мыщ фэдэ зэхахьэхэм мэхьанэшхо зэряIэм уехьырэхьышэжьынэу щытэп. Ар тэгъэлъапIэ. Нахьыбэрэ шъуиспектаклымэ тяжъугъэплъынэу инэу тигопэщт, нахь тызэрэшIэщт, шъуиартистхэм ятворчествэ зэхэтшIэнэу тыфай. ШъукъакIозэ шъушIы, тышъожэщт», — аIуагъ бысымхэм.

АР-м и Лъэпкъ театрэ идиректорэу Зыхьэ Мэлайчэтрэ режиссер шъхьаIэу Кукэнэ Муратрэ адыгэ артистхэр ягуапэу Успенскэм къызэрэкIуагъэхэр, тизэкъошныгъэ нахь гъэпытэгъэнымкIэ мыщ фэдэ мафэхэм яшIуагъэ къызэрэкIорэр хагъэунэфыкIыгъ, театрэм урысыбзэкIи спектаклэ дэгъухэр, артист цIэрыIохэр зэриIэхэр араIуагъ. «Шъузабэхэр» къафагъэлъэгъонэу зыкIырахьухьагъэми щагъэгъозагъэх.

Ар ТекIоныгъэм имэфэкIышхо ехъулIэу театрэм ыгъэуцугъ. Урыси, адыги, нэмыкI цIыф лъэпкъхэми къинмыгъуае заом имафэхэм зэдащэчыгъ, зэдаIэтыгъ. «Искусствэм ыкIуачIэкIэ а лъэхъаныр зыфэдагъэр зэхэшъодгъэшIэнэу тыфэягъ, зэхэшъушIагъэуи къытщэхъу. Тхьашъуегъэпсэу!», — ариIуагъ Зыхьэ Мэлайчэт.

Спектаклэ ужым гущыIэгъу тызыфэхъугъэхэм театрэм инэу къызэрэфэразэхэр, тиартистмэ ролькэр къызэрашIыгъэхэр лъэшэу агу зэрэрихьыгъэр къаIуагъ. Шъхьащыфыжь къикIыгъэ кIэлэегъаджэхэу Бэчыр Заремрэ КIурэ Сафыетрэ алъэгъугъэм рэзэныгъэшхо зэрэхагъотагъэр къытаIуагъ. «Тикъуаджэ шъукъакIу, цIыкIуи ини къэмынэу

Лъэпкъ театрэм иартистхэм спектаклэу «Шъузабэхэр» къашIы.

спектаклым къекIолIэщт. АдыгабзэкIэ спектакль теплъыныр зыпэ къэтымыштэн щыIэп», — къытаIуагъ бзылъфыгъэмэ.

ГъэсэныгъэмкIэ район гъэIорышIапIэм ипащэ игуадзэу Курыжъо Мыхьамэт, экономистэу Хъурыгъу Динэ, пенсием щыIэ Осмэн Ибрахьимэ, нэмыкIыбэми театрэм къыгъэлъэгъуагъэм осэшхо къыфашIыгъ. Культурэм иIофышIэу Сергей Нафроновичым еIо: «Театрэм къыIэтыгъэ темэр жъы хъунэу щытэп. ТекIоныгъэм июбилей тызыщыпэгъокIырэ уахътэм ар тищыкIэгъэшъыпкъ. Театрэм Iофышхо ыгъэцэкIагъ. Зэрэ Успенскэ районэу театрэм игугъу дахэкIэ щашIыщт».

Бысымхэри хьакIэхэри зэфэразэхэу театрэм иIофышIэхэр къагъэкIотэжьыгъ. ТизэIукIэгъухэм егъэжьэпIэшIу афэхъугъэу зэхэщакIомэ алъытэ.

ШЪХЬАПЛЪЭКЪО Къэсэй.
Адыгэ Республикэм искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофышIэшху.

Сурэтыр тезыхыгъэр ЕмтIылъ Нурбый.

ТИКОНЦЕРТХЭР

ЯдэIу зышIоигъомэ япчъагъэ хэхъо

Орэдусэу, музыкантэу ЛIыбзыу Аслъан иконцерт Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние щыкIуагъ. Пчыхьэзэхахьэм Темыр Кавказым щызэлъашIэрэ орэдыIохэр, ансамблэхэу «Жъыур», «Гуфитыр», нэмыкIхэри хэлэжьагъэх.

Орэдыр цIыфым ыпсэ щыщэу тэлъытэ. Орэдым лъэпкъхэр зэкъуегъэуцох. ЛIыбзыу Аслъан ипчыхьэзэхахьэ адыгэхэр, урысхэр, ермэлхэр, урымхэр, фэшъхьафхэри щытлъэгъугъэх. Къэрэбэт Сарэ ыныбжь хэкIотагъ. Нэнэжъэу зэрэщытым пае къымыгъанэу концертым къэкIуагъ. ИIахьылхэр игъусэхэшъ, гумэкIырэп. Пчыхьэзэхахьэм щилъэгъугъэмрэ зэхихыгъэмрэ агъэгушIоу зэрэщысыр тшIогъэшIэгъонэу тылъыплъэщтыгъ. Концертым кIэлэцIыкIоу чIэсыгъэри мэкIагъэп.

— Ныбжь зэфэшъхьаф зиIэхэр ЛIыбзыу Аслъан зэриугъоихэрэм узэгупшысэн хэлъ, — еIо «Жъыум» имузыкантэу, орэдыIоу Нэгъой Заур. — Тигуапэу тэри концертым тыхэлажьэ.

Нэхэе Тэмарэ, Дзыбэ Мыхьамэт, Нэчэс Анжеликэ, Эльдэрэ Айдэмыр, нэмыкI артистхэм гущыIэгъу тафэхъугъ. ЛIыбзыу Аслъан цIыфыбэ ыугъоин зэрилъэкIырэм орэдыIохэр рэгушхох. Филармонием тIысыпIэ нэкI имыIэжьэу концертыр гъэшIэгъонэу щыкIуагъ. Билет зымыгъотыгъэхэри искусствэр зикIасэмэ къазэрэхэкIыгъэхэр тэшIэшъ, агу амыгъэкIоды тшIоигъу — концертым еплъынхэу мы илъэсым амал яIэщт.

Ижъырэ адыгэ орэдхэр, лъэпкъ шIэжьым къыпкъырыкIырэ мэкъамэхэр, лъэхъаным диштэрэ орэдышъохэр ЛIыбзыу Аслъан пщынэмкIэ къыригъэIуагъэх. Ащ зэригъэфэгъэ мэкъамэхэр искусствэм хэшIыкI фызиIэмэ IэшIэхэу алъэIэсых.

ЛIыбзыу Аслъан лъэпкъ орэдышъохэр пщынэм къырегъаIох.

Бысльымэн диным ехьылIэгъэ орэдэу Нэхэе Тэмарэ къыIуагъэм залым чIэсыгъэхэр ыгъэгушхуагъэх. Сценэшхом ащ фэдэхэр бэрэ зэрэщызэхамыхырэр гукъаоу щыт. Дзыбэ Мыхьамэт адыгэ орэдхэр къызыхидзэхэкIэ залым щедэIухэрэр Iэгу зэрэфытеохэрэм тесэжьыгъэми, артистым орэд пэпчъ къэIуакIэ къызэрэфигъотырэр шIукIэ фэтэлъэгъу.

ТIэшъу Светланэ, Дзыбэ Мыхьамэт, Нэхэе Тэмарэ, Эльдэрэ Айдэмыр, Нэчэс Анжеликэ концертым хэлэжьагъэх, искусствэр зикIасэхэр агъэгушIуагъэх.

Нэчэс Анжеликэ итворчествэкIэ пчыхьэзэхахьэр къыгъэбаигъ. КъыIорэ орэдым «зыкъыщигъотын», гупшысэ хэхыгъэ хилъхьан елъэкIы. Эльдэрэ Айдэмыри еплъыгъэхэр лъэшэу ыгъэрэзагъэх.

— ЗэлъашIэрэ артистхэм, музыкантхэм уаригъусэу концерт зэхэпщэныр къиныIо къытфэхъуми, тыкIэгъожьынэу уахътэ къытэкIурэп, — еIо ЛIыбзыу Аслъан. — Тхьаегъэпсэух IэпыIэгъу къытфэхъухэрэр.

Концертыр АР-м изаслуженнэ журналистэу ТIэшъу Светланэрэ лъэпкъ Iофыгъомэ апылъ БрэнтIэ Муратрэ зэращагъ. Лъэпкъ искусствэм хэхъоныгъэ егъэшIыгъэныр зэкIэми зэдыряIофэу зэрэщытыр пчыхьэзэхахьэм хэтлъэгъуагъ.

— Филармонием идиректор шъхьаIэу Хьот Заур, нэмыкIхэу зэхэщэн IофыгъохэмкIэ зишIуагъэ къытэзыгъэкIыгъэмэ тафэраз, — къыIуагъ ТIэшъу Светланэ. — Мыщ фэдэ концертхэм яшIуагъэкIэ цIыфхэр нахьыбэрэ зэIокIэх, искусствэм зэхъокIыныгъэу фэхъурэмэ защагъэгъуазэ.

ЛIыбзыу Аслъан иконцерт мы мазэм иаужырэ мафэхэм Щэрджэскъалэ щыкIощт.

Баскетбол. Апшъэрэ купыр

«Динамэм» имедальхэр сыд фэдэха?

ТелефонкIэ къатыгъ. Урысые Федерацием баскетболымкIэ изэнэкъокъу хэлэжьэрэ командэхэу апшъэрэ купэу «А»-м щешIэхэрэм мыекъопэ «Динамэр» ащыщ. Финалым хэфагъэхэр Пензэ хэкум икъалэу Заречнэм щызэIукIэхи, медальхэм афэбэнагъэх.

Апэрэ чIыпIэр къыдэзыхырэ командэр суперлигэу «Б»-м хэхьанэу щыт, ау зэхэщакIохэм нэмыкI лъэныкъохэри къыдалъытэх. Къалэм спорт псэуалъэу дэтым мэхьэнэ ин раты. Спортзалэу командэр зыщешIэщтым тIысыпIэу иIэр 1000-м къыщыкIэ хъущтэп — 1500-рэ хъун фаеуи унашъо аштагъэуи къэбархэр зэхэтхыгъэх.

Мыекъопэ «Динамэм» итренер шъхьаIэу, АР-м изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым тызэрэщигъэгъозагъэу, тибаскетболистхэр Пензэ хэкум дэгъоу щешIагъэх. Апэрэ зэIукIэгъур Воронеж икомандэ тшIуихьыгъэми, «Динамэр» апэрэ чIыпIэм фэбэнэнэу фитыныгъэ иIэ хъугъэ.

«Динамо» Мыекъуапэ — «Старый Соболь» Нижний Тагил — 86:65.

«Старый Соболым» купэу зыхэтым апэрэ чIыпIэр къыщыдихыгъагъэми, «Динамэр» щымыщцынэу дешIагъ. Тибаскетболистхэм хъурджанэм Iэгуаор бэрэ зэрэрадзэщтыгъэм дакIоу, зэгурыIоныгъэ ешIэгъум къыщагъэлъэгъуагъ.

Воронежрэ къалэу Марксрэ якомандэхэр финалныкъом зыщызэIокIэхэм «Дизелистым» текIоныгъэр къыщыдихыгъ. Мыекъуапэрэ Марксрэ якомандэхэр тыгъуасэ зэдешIагъэх. ТекIоныгъэр зыхьырэм апшъэрэ купым апэрэ чIыпIэр къыщыдихыщт, дышъэ медальхэри фагъэшъошэщтых.

Футболымрэ тигумэкIхэмрэ

Хэта Федерацием ипэщэщтыр?

Адыгэ Республикэм футболымкIэ ифедерацие ипрезидиум изимычэзыу зэхэсыгъоу иIагъэр Мыекъуапэ щыкIуагъ. Урысыем испорт зэхъокIыныгъэу щыкIохэрэм, Iэшъхьэтетхэр спорт лъэпкъхэм яфедерациехэм япащэхэуи зэрэщытхэм еплъыкIэу фыряIэр зэхахьэм къыщаIуагъ.

Олимпиадэ джэгунхэр Ванкувер зэрэщыкIуагъэхэр зэфахьысыжьхэзэ, спорт лъэпкъхэм яфедерациехэм япащэхэр зэблахъухэу Урысыем щыфежьагъэх. Спортым хэшIыкI фызиIэхэр, гукIи псэкIи фэгумэкIыхэрэр федерациехэм, спорт клубхэм япащэхэ хъумэ нахьышIукIэ зылъытэхэрэм таIокIэ.

Арэу щытми, дэгъоу Iоф зышIэхэрэр, щысэ зытырахыхэрэр яIэнатIэ къыIубгъэнэжьынхэр нахьышIуба? АР-м футболымкIэ ифедерацие ипрезидиум къыщыгущыIагъэх Николай Походенкэр, Шъхьэбэ Саид, Валерий Кондратенкэр, Павел Иваненкэр, Сергей Двойниковыр, Джармэкъо Юсыф, Къулэ Аскэрбый, Хьасанэкъо Мурат, Уджыхъу Байзэт, Нэтхъо Адам, Александр Леваковыр, нэмыкIхэри. Мыгу Рэщыдэ футболымкIэ федерацием ипащэу Iоф ышIэу зиублагъэм къыщегъэжьагъэу гъэхъагъэу тиIэр нахьыбэ зэрэхъугъэр къэгущыIагъэмэ хагъэунэфыкIыгъ.

Футбол ешIапIэхэр АР-м къыщызэIуахыгъэх, Адыгеим изэнэкъокъухэр нахь дэгъоу зэхащэхэу аублагъ. Мыгу Рэщыдэ Парламентым и Комитет итхьамат, общественнэ IофшIэнри дэгъоу дегъэцакIэ. КIымэфэ Олимпиадэ джэгунхэм УФ-м испортсменхэр зэрахэлэжьагъэхэм тызэримыгъэрэзагъэм фэшI, лажьэ зиIэри зимыIэри яIэнатIэхэм аIугъэкIыгъэнхэр тэрэзыIо хъурэп. ЦIыфым «тхьауегъэпсэу» епIон фаезэ, сыда иIэнатIэ зыкIыIубгъэкIыщтыр?

Краснодар краим, нэмыкI шъолъырхэм футболымкIэ япащэхэр яIэнатIэхэм аIуагъэкIыгъэхэп, IуагъэкIынхэуи гухэлъ яIэп. Ар къыдалъытэзэ, Мыгу Рэщыдэ футболымкIэ федерацием итхьаматэу къагъэнэжьы ашIоигъоу зэхахьэм къыщыгущыIагъэх. Тхьаматэр кIэу зыщыхэудзын плъэкIыщтыр конференциер ары. Ащ фэшI жъоныгъуакIэм и 19-м футболымкIэ федерацием иконференцие Мыекъуапэ щызэхащэщт. А уахътэм ехъулIэу хэбзэ шапхъэу щыIэри нахь нафэ хъущт. Къэралыгъо къулыкъушIэхэр федерациехэм япэщэнхэу фитыныгъэ яIэщтми зэдгъэшIэн тлъэкIыщт.

Президиумым унашъо щаштагъ конференциер зэхащэнышъ, пащэу футболымкIэ федерацием иIэщтыр шапхъэхэм адиштэу агъэнэфэнэу.

Сурэтым итыр: **зэхахьэр футболымкIэ федерацием щэкIо.**

НэкIубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр **ПИ №10-3892**

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкIэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкIыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкIэ зэтемыфэн ылъэкIыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкIи къэзытхыгъэхэм аIэкIэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 6171
Индексхэр 52161 52162
Зак. 1045

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00